

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 22. 8. 2014

22

Lékárny v roce 2013

Pharmacies in 2013

Souhrn

Tato Aktuální informace pojednává o výkonech sítě lékáren za rok 2013 a zaměřuje se na celkové výkony lékárenské péče a na průměrné výkony lékáren základního typu a lékáren ústavních vyjádřené v počtech přijatých receptů a poukazů a v tržbách.

Summary

This Topical Information refers to the outputs of the network of pharmacies in 2013 and it is focused on the total outputs of pharmaceutical service and on average outputs of classical pharmacies and hospital pharmacies, expressed in numbers of prescriptions and coupons received as well as in returns.

Výkony lékáren v roce 2013

Tato Aktuální informace vychází z podkladů získaných sběrem ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti poskytovatele zdravotních služeb, obor lékárenská péče. Výkazy odevzdalo celkem 2 527 lékáren základního typu a lékáren ústavních. Veškeré údaje o tržbách shromažďované ÚZIS ČR v rámci tohoto výkazu a zveřejněné v této Aktuální informaci se týkají tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky. Publikované údaje se vztahují pouze k odevzdaným výkazům. V textu používané pojmy „lékárna základního typu“ a „ústavní lékárna“ slouží k charakteristice rozdílu v činnosti a v tržbách uvedených lékáren. Ústavní lékárna je součástí poskytovatele ústavní péče a obvykle většina vydaných léků a zdravotnických prostředků slouží „vlastnímu“ poskytovateli zdravotních služeb.

Celkové tržby za léčiva a zdravotnické prostředky u všech poskytovatelů lékárenské péče za rok 2013 podle zpracovaných výkazů dosáhly 73 911 mil. Kč a oproti roku 2012 se snížily o 2,2 %. Z toho tržby za léčiva činily v roce 2013 celkem 65 528 mil. Kč, což je cca o 2,0 % méně než předcházející rok. Tržby od zdravotních pojišťoven se snížily o 4,2 % na 37 558 mil. Kč, z toho tržby od zdravotních pojišťoven za léčiva na recept klesly o cca 4,6 % a tržby od zdravotních pojišťoven za zdravotnické prostředky na poukaz se snížily o 0,3 %. Tržby z doplatků pacientů a z volného prodeje dosáhly 17 059 mil. Kč, což je 97,2 % předešlého roku. Počet přijatých receptů činil 68 947 tis. ks, což je o 1,0 % méně než v roce 2012.

Lékárny základního typu (lékárny, které nejsou součástí jiného poskytovatele zdravotních služeb) dosáhly celkových tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky 48 961 mil. Kč, což je 66,2 % obratu celého oboru lékárenské péče, a přijaly 90,7 % všech odbavených receptů (v roce 2012 to bylo 66,7 % obratu resp. 90,6 % receptů).

V zařízeních lékárenské péče celkem pracovalo v roce 2013 v počtech přepočtených na úvazky 6 149 farmaceutů a 4 824 farmaceutických asistentů. Z toho v lékárnách základního typu pracovalo 5 463 farmaceutů a 3 920 farmaceutických asistentů, rovněž

v přepočtených počtech. Zde i v dalším textu a tabulkách se údaje za hodnocené roky týkají průměrných ročních počtů pracovníků a odevzdaných výkazů A (MZ) 1-01.

Průměrné výkony na 1 lékárně základního typu

Jedna lékárně základního typu v roce 2013 v průměru přijala celkem 25 778 receptů a dosáhla tržby za léčiva a zdravotnické prostředky ve výši 20 173 tis. Kč (v roce 2012 byly obdobné údaje 26 372 receptů a 21 068 tis. Kč). V jednom zařízení pracovalo v průměru 2,25 farmaceutů a 1,62 farmaceutických asistentů. Průměrná lékárně základního typu inkasovala 12 023 tis. Kč od zdravotních pojišťoven (2012 - 12 640 tis. Kč) a 6 455 tis. Kč od pacientů za doplatky a volný prodej (2012 - 6 705 tis. Kč). Tržby od poskytovatelů zdravotních služeb v průměru činily 1 344 tis. Kč, zatímco v roce 2012 to bylo 1 395 tis. Kč.

V porovnání krajů měla nejvyšší tržby za léčiva a zdravotnické prostředky lékárně základního typu v Hlavním městě Praze - v roce 2013 v průměru cca 26 401 tis. Kč ročně - a v Moravskoslezském kraji - 20 686 tis. Kč. Nejnižší tržby vykázaly lékárně v Jiho-moravském (17 660 tis. Kč) a Karlovarském kraji (18 309 tis. Kč).

Průměrné výkony na 1 ústavní lékárně

Ústavní lékárně, tzn. lékárně, jež je součástí poskytovatele ústavní péče, jinak též nemocniční lékárně, přijala v roce 2013 v průměru 59 529 receptů. V jedné ústavní lékárně pracovalo v přepočtených počtech v průměru 6,42 farmaceutů a 7,60 farmaceutických asistentů. Ústavní lékárně v průměru dosáhla v roce 2013 tržby za léčiva a zdravotnické prostředky celkem ve výši 217 843 tis. Kč (v roce 2012 to bylo 216 928 tis. Kč), z toho v průměru 138 530 tis. Kč od poskytovatelů zdravotních služeb (v roce 2012 to bylo 132 279 tis. Kč). Další 66 976 tis. Kč inkasovala ústavní lékárně v průměru od zdravotních pojišťoven, přičemž předcházející rok to bylo 71 912 tis. Kč. Celkem 11 508 tis. Kč v ústavní lékárně v roce 2013 tvořily tržby od pacientů za doplatky a volný prodej, což byl roční pokles o 2,9 %.

Podíl plateb od zdravotních pojišťoven na tržbách průměrné ústavní lékárně v roce 2013 činil 30,8 %, zatímco podíl plateb od poskytovatelů zdravotních služeb činil 63,6 % a podíl tržeb z doplatek k receptům a poukazům spolu s volným prodejem jen 5,2 %. U lékáren základního typu byl průměrný podíl plateb od zdravotních pojišťoven 59,6 %, průměrný podíl plateb od poskytovatelů zdravotních služeb 6,7 % a tržby přímo od pacientů za doplatky a volný prodej 32,0 %.

Doplňující informace

Na 1 recept připadla v roce 2013 v průměru léčiva v hodnotě 620 Kč. Přitom hodnota léků na 1 recept v klasické lékárně byla v průměru 567 Kč, zatímco průměrná hodnota léčiv na 1 recept v ústavní lékárně byla 1 153 Kč. Toto vyplývá z částečně odlišného sortimentu léků v ústavních (nemocničních) lékárnách, který zahrnuje i speciální nákladné léky. Jednomu poukazu na zdravotnické prostředky odpovídala hodnota 1 115 Kč. Doplatek pacienta na 1 recept v roce 2013 byl v průměru cca 126 Kč, na 1 poukaz cca 42 Kč. Na 1 obyvatele ČR připadla za rok 2013 průměrná úhrada v lékárně 843 Kč za doplatky na recept/poukaz a 780 Kč za volně prodejné léky nebo zdravotnické prostředky. Na jednu lékárně připadalo v roce 2013 v průměru cca 3 759 obyvatel.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

1. Výkony zařízení lékárenské péče celkem v letech 2010–2013

Rok	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2012 %	Index 2013/2010 %
recepty celkem v ks	73 463 532	73 895 742	69 667 726	68 946 586	98,96	93,85
z toho recepty na zdrav. pojišťovnu	64 173 224	64 907 468	60 079 263	59 134 368	98,43	92,15
poukazy na zdrav. prostředky celkem v ks	3 302 464	3 291 575	3 279 791	3 303 562	100,72	100,03
tržby za léčiva celkem tis. Kč	63 197 027	63 961 033	66 857 520	65 528 470	98,01	103,69
tržby za zdrav. prostředky celkem tis. Kč	8 007 622	8 331 933	8 725 548	8 382 814	96,07	104,69
tržby léčiva a zdrav. prostředky celkem tis. Kč	71 204 649	72 292 966	75 583 068	73 911 284	97,79	103,80
v tom: tržby od ZPoj za léčiva v tis. Kč	33 752 703	33 987 000	35 666 759	34 014 110	95,37	100,77
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky v tis. Kč	3 429 286	3 565 046	3 553 549	3 544 339	99,74	103,36
doplatky pacientů za recepty v tis. Kč	8 981 227	9 122 495	9 479 277	8 719 319	91,98	97,08
doplatky pacientů za poukazy v tis. Kč	130 016	138 685	197 567	140 038	70,88	107,71
volný prodej léčiv v tis. Kč	6 928 208	7 091 629	7 283 330	7 623 790	104,67	110,04
volný prodej zdrav.prostř.v tis. Kč	554 715	572 151	581 200	575 690	99,05	103,78
tržby od ZZ tis. Kč	16 435 078	16 785 695	17 837 191	18 257 665	102,36	111,09
z toho za léčiva tis. Kč	12 660 712	12 841 099	13 566 972	14 247 554	105,02	112,53
zdrav. prostř. tis. Kč	3 774 366	3 944 596	4 270 219	4 010 111	93,91	106,25
tržby od ostatních odběratelů za léčiva a zdrav. prostř. tis.Kč	993 416	1 030 265	984 395	1 036 333	105,28	104,32
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	5 803	5 904	6 028	6 148	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	4 793	4 780	4 935	4 824	x	x
počet hodnocených jednotek s odevzdaným výkazem (lékárny i výdejny zdrav. prostředků)	2 491	2 574	2 640	2 678	x	x

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet
 ZPoj - zdravotní pojišťovny
 ZZ - poskytovatelé zdravotních služeb
 Zdroj: ÚZIS ČR

2. Výkony na 1 lékárnu základního typu v letech 2010–2013

Rok	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2012 v %	Index 2013/2010 v %
recepty ks	29 446	28 784	26 372	25 778	97,75	87,54
z toho recepty na zdrav.pojišťovnu	26 562	25 994	22 618	21 992	97,23	82,79
poukazy ks	739	726	703	676	96,16	91,47
žádanky na léčiva od ZZ ks	165	160	149	133	89,26	80,61
objednávky na léčiva od ostat. odběratelů ks	80	79	83	94	113,25	117,50
žádanky na zdrav. prostředky od ZZ ks	14	13	13	11	84,62	78,57
žádanky na zdrav. prostředky od ostatních odběratelů ks	5	5	5	6	120,00	120,00
tržby za léčiva celkem v tis. Kč	19 960	19 785	20 110	19 271	95,83	96,55
tržby za zdrav.prostředky celkem v tis. Kč	884	918	958	902	94,15	102,04
tržby léčiva + zdrav. prostředky celkem tis. Kč	20 844	20 703	21 068	20 173	95,75	96,78
v tom tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	11 670	11 603	11 909	11 326	95,10	97,05
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky tis. Kč	668	689	731	697	95,35	104,34
doplatky pacientů za recepty v tis. Kč	3 605	3 557	3 621	3 282	90,64	91,04
doplatky pacientů za poukazy v tis. Kč	33	34	33	33	100,00	100,00
volný prodej léků v tis. Kč	2 942	2 911	2 904	2 998	103,24	101,90
volný prodej zdrav. prostředků v tis. Kč	149	149	147	142	96,60	95,30
tržby od ZZ za léky v tis. Kč	1 396	1 366	1 363	1 329	97,51	95,20
od ZZ za zdrav. prostředky tis. Kč	25	33	32	15	46,88	60,00
tržby od ostatních odběratelů tis. Kč	362	362	328	351	107,01	96,96
z toho za léčiva tis. Kč	347	348	312	337	108,01	97,12
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	2,30	2,26	2,24	2,25	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	1,74	1,67	1,68	1,62	x	x
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem	2 254	2 331	2 393	2 427	x	x

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet
 ZPoj - zdravotní pojišťovny
 ZZ - poskytovatelé zdravotních služeb
 Zdroj: ÚZIS ČR

3. Výkony na 1 ústavní (nemocniční) lékárně v letech 2010–2013

Rok	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2012 %	Index 2013/2010 %
recepty celkem ks	69 316	64 289	60 240	59 529	98,82	85,88
z toho recepty na pojišťovnu	64 198	59 861	54 898	53 816	98,03	83,83
poukazy ks	5 153	5 290	5 671	6 190	109,15	120,12
žádanky na léčiva od ZZ ks	13 624	12 884	12 732	13 108	102,95	96,21
objednávky na léčiva od ostatních odběratelů ks	174	338	358	360	100,56	206,90
žádanky na zdrav. prostředky od ZZ ks	3 659	4 315	3 548	3 445	97,10	94,15
žádanky na zdrav. prostředky od ostatních odběratelů ks	24	34	36	41	113,89	170,83
tržby za léky celkem tis. Kč	182 149	172 838	175 939	178 051	101,20	97,75
tržby za zdrav. prostředky celkem tis. Kč	36 627	38 413	40 989	39 792	97,08	108,64
tržby léčiva + zdrav. prostředky celkem tis. Kč	218 776	211 251	216 928	217 843	100,42	99,57
v tom tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	74 182	66 857	66 995	61 570	91,90	83,00
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky tis. Kč	3 988	4 519	4 917	5 406	109,95	135,56
doplatky pacientů za recepty tis. Kč	8 485	7 979	7 497	7 072	94,33	83,35
doplatky pacientů za poukazy tis. Kč	217	206	308	240	77,92	110,60
volný prodej léků tis. Kč	2 910	2 913	3 096	3 257	105,20	111,92
volný prodej zdrav. prostředků tis. Kč	582	554	607	600	98,85	103,09
tržby od ZZ za léky tis. Kč	95 614	94 003	97 232	105 084	108,08	109,90
od ZZ za zdrav. prostředky tis. Kč	31 784	33 026	35 047	33 446	95,43	105,23
tržby od ostatních odběratelů tis. Kč	1 015	1 193	1 229	1 168	95,04	115,07
z toho za léčiva tis. Kč	959	1 086	1 120	1 068	95,36	111,37
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	6,11	6,08	6,28	6,42	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	7,65	7,50	7,51	7,60	x	x
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem	95	98	101	100	x	x

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet
ZPoj - zdravotní pojišťovny
ZZ - poskytovatelé zdravotních služeb
Zdroj: ÚZIS ČR

4. Průměrná tržba na 1 doklad v Kč a počet dokladů na 1 obyvatele v lékařské péči v letech 2010–2013, tržby na 1 farmaceuta

Doklad	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2010 (2010 = 100)
na 1 recept hodnota léků v lékařské péči celkem v Kč	582	583	648	620	107
na 1 recept hodnota léků v Kč v lékárně základního typu	519	527	589	567	109
na 1 recept hodnota léků v Kč v ústavní lékárně	1 188	1 160	1 237	1 153	97
na 1 poukaz hodnota zdrav. prostředků v lékařské péči celkem v Kč	1 078	1 125	1 144	1 115	103
na 1 žádanku od ZZ na léčiva v lékařské péči celkem hodnota v Kč	7 380	7 611	8 015	8 457	115
na 1 žádanku od ZZ na léčiva hodnota léků v lékárně základního typu	8 463	8 561	9 179	10 017	118
na 1 žádanku od ZZ na léčiva hodnota léků v ústavní lékárně	7 018	7 296	7 637	8 017	114
na 1 žádanku od ZZ na zdrav. prostředky v lékařské péči celkem hodnota v Kč	9 242	8 277	10 351	9 930	107
na 1 žádanku od ZZ na zdrav. prostředky hodnota v lékárně základního typu	1 469	2 612	2 480	1 410	96
na 1 žádanku od ZZ na zdrav. prostředky hodnota v ústavní lékárně	8 685	7 653	9 877	9 709	112
na 1 objednávku léčiv v lékařské péči celkem hodnota v Kč	4 460	4 241	3 677	3 493	78
průměrná úhrada pacienta na 1 recept v Kč	122	123	136	126	103
průměrná úhrada pacienta na 1 poukaz v Kč	39	42	60	42	108
průměrná úhrada na recepty a poukazy na 1 obyvatele za rok v Kč	866	882	921	843	97
volný prodej léčiv/zdrav. prostředků na 1 obyvatele za rok v Kč	711	730	748	780	110
průměrný počet receptů na 1 obyvatele za rok v ks	6,99	7,04	6,63	6,56	94
průměrný počet poukazů na 1 obyvatele za rok v ks	0,31	0,31	0,31	0,31	100
průměrné celkové tržby na 1 farmaceuta v lékárenství celkem v tis. Kč	12 270	12 245	12 539	12 020	98
průměrné celkové tržby na 1 farmaceuta v lékárně základního typu v tis. Kč	9 069	9 162	9 413	8 962	99
průměrné celkové tržby na 1 farmaceuta v ústavní lékárně v tis.Kč	35 834	34 742	34 537	33 909	95

ZZ - poskytovatelé zdravotních služeb

Zdroj: ÚZIS ČR

5.a, 5.b Lékárny základního typu - počty receptů a tržby za rok 2013

Počet receptů v kusech za rok	Počet lékáren
0–10 000	751
10 001–20 000	745
20 001–30 000	381
30 001–40 000	211
40 001–50 000	103
50 001–60 000	83
60 001–80 000	83
80 001–100 000	47
100 001–150 000	17
150 001–200 000	4
200 001 a více	1
Celkem ČR	2 426

Tržby k receptům v mil. Kč za rok ¹⁾	Počet lékáren
0–5	567
5–10	665
10–15	406
15–20	245
20–30	252
30–40	118
40–50	79
50–60	39
60–80	29
80–100	8
100+	8
Celkem ČR	2 416

¹⁾ Tržby od zdravotních pojišťoven za recepty a doplatky pacientů k receptům včetně léků plně hrazených pacienty.

Zdroj: ÚZIS ČR podle odevzdaných statistických výkazů A (MZ) 1-01 lékáren základního typu které uvedené výkony vykázaly.

6. Průměrné výkony na 1 lékárnu základního typu za rok 2013 kraje + ČR celkem *)

Kraj	Hl.m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhr.	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskosl.	ČR celkem
recepty celkem ks	27 365	27 015	27 304	24 528	23 302	24 654	24 553	24 221	23 735	28 623	24 105	26 801	26 936	25 844	25 778
poukazy ks	624	755	626	755	327	682	967	986	613	660	597	571	705	637	676
žádanky na léčiva od ZZ ks	93	168	120	68	82	125	53	89	191	73	110	206	178	206	133
objednávky na léčiva od ostat. odběratelů ks	97	71	82	114	111	57	55	249	80	72	99	58	63	101	94
žádanky/objednávky na zdrav. prostř. ks celkem	13	12	19	15	16	16	15	30	16	16	14	14	31	13	16
tržby léčiva + zdrav. prostř. celkem tis. Kč	26 401	20 616	18 926	18 382	18 309	18 856	18 755	18 831	19 199	19 586	17 660	19 615	20 593	20 686	20 173
v tom: tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	12 481	11 477	11 365	10 611	9 991	10 978	10 102	10 716	12 148	12 232	9 963	11 449	11 727	12 002	11 326
tržby od ZPoj za zdrav. prostř. tis. Kč	670	622	473	771	341	1 139	1 013	1 233	559	648	547	519	768	585	697
doplátky pacientů a volný prodej tis. Kč	8 665	7 103	6 568	6 292	6 772	5 876	6 094	5 215	5 636	6 353	6 166	5 951	6 070	5 824	6 455
tržby od ZZ tis. Kč	4 031	1 177	412	260	550	669	398	865	766	218	668	1 132	1 660	2 077	1 345
tržby od ostat. odběratelů tis. Kč	554	237	107	447	655	195	340	802	89	135	316	564	368	198	351
farmaceuti (průměrný roční přepočtený počet)	2,47	2,09	2,05	2,00	1,82	1,75	2,06	2,43	2,30	2,34	2,54	2,37	2,49	2,23	2,25
farm. asistenti (průměrný roční přepočtený počet)	2,05	1,76	1,48	1,56	1,71	1,91	1,36	1,22	1,35	1,74	1,59	1,39	1,45	1,57	1,62
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem	306	236	129	122	78	182	102	151	133	109	295	156	137	291	2 427

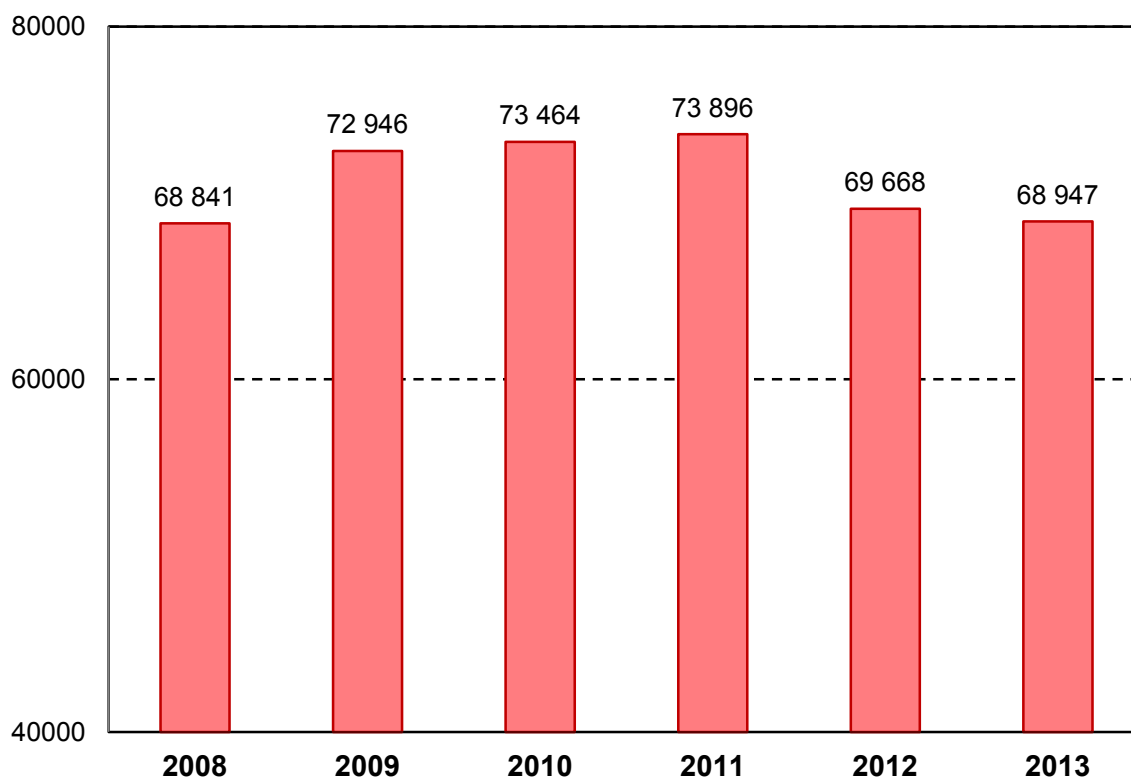
*) Včetně odloučeních odd. výdeje léčiv, dle odevzdaných výkazů

ZZ - poskytovatelé zdravotních služeb

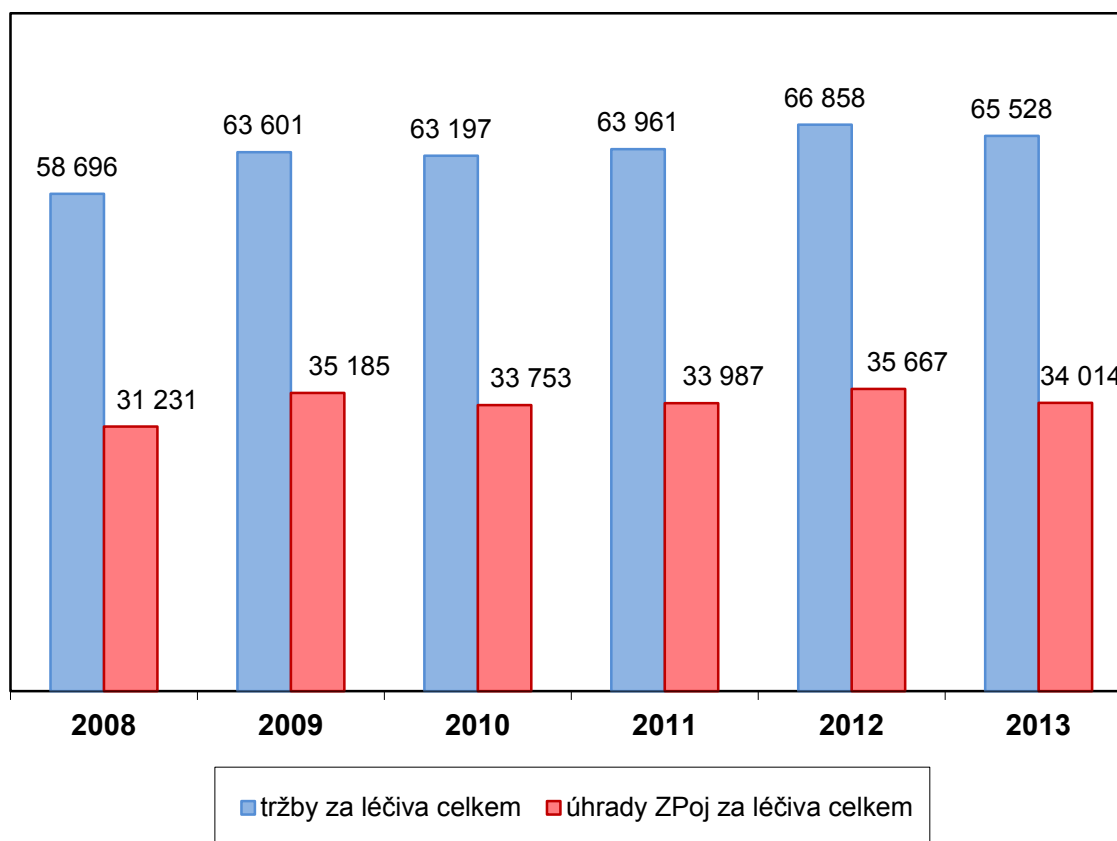
ZPoj - zdravotní pojišťovny

Zdroj: ÚZIS ČR

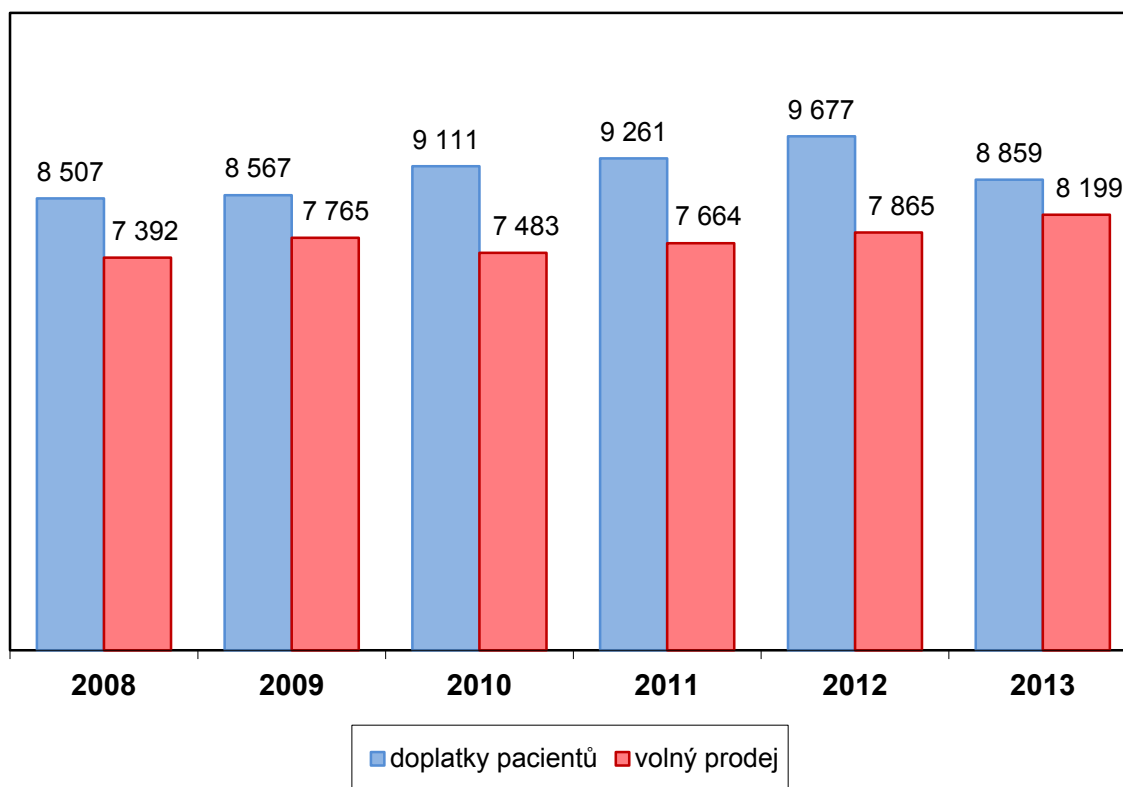
**Lékárny - počty přijatých receptů celkem v tis. ks
(zdroj ÚZIS ČR)**

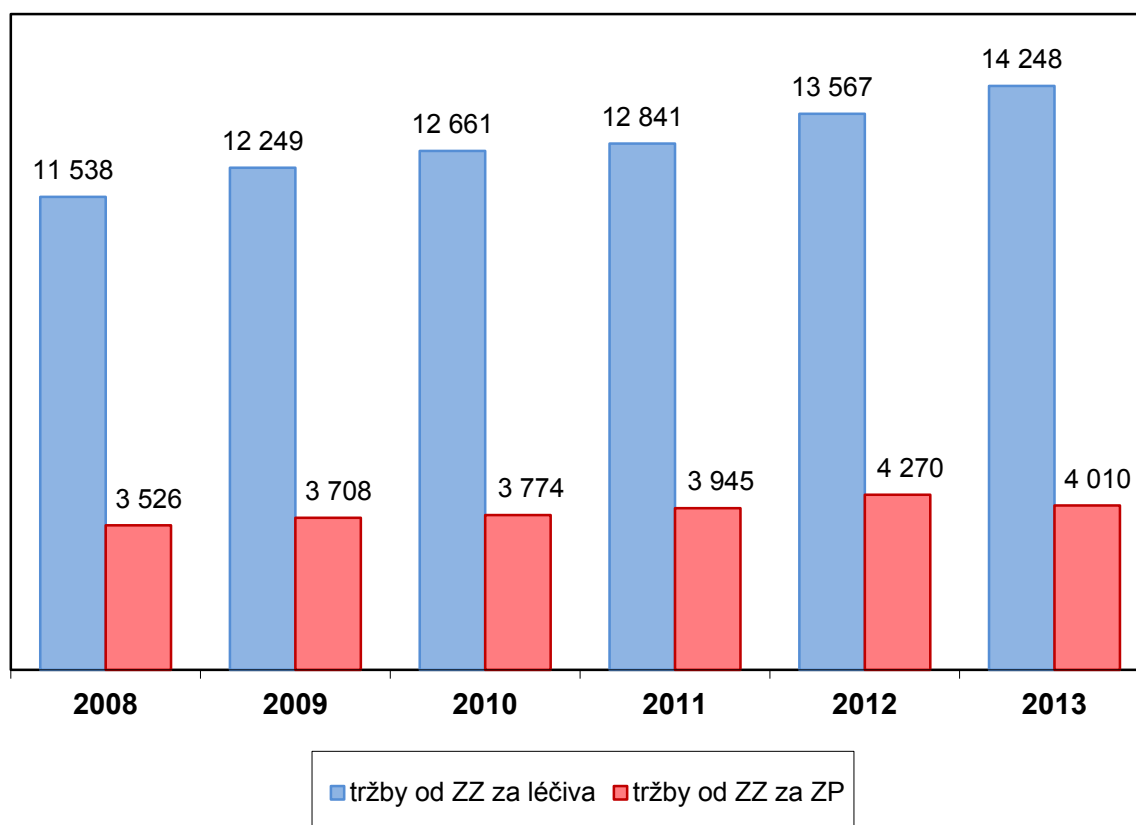
**Lékárny - tržby za léky celkem a úhrady ZPoj
za léčiva v mil. Kč (zdroj ÚZIS ČR)**

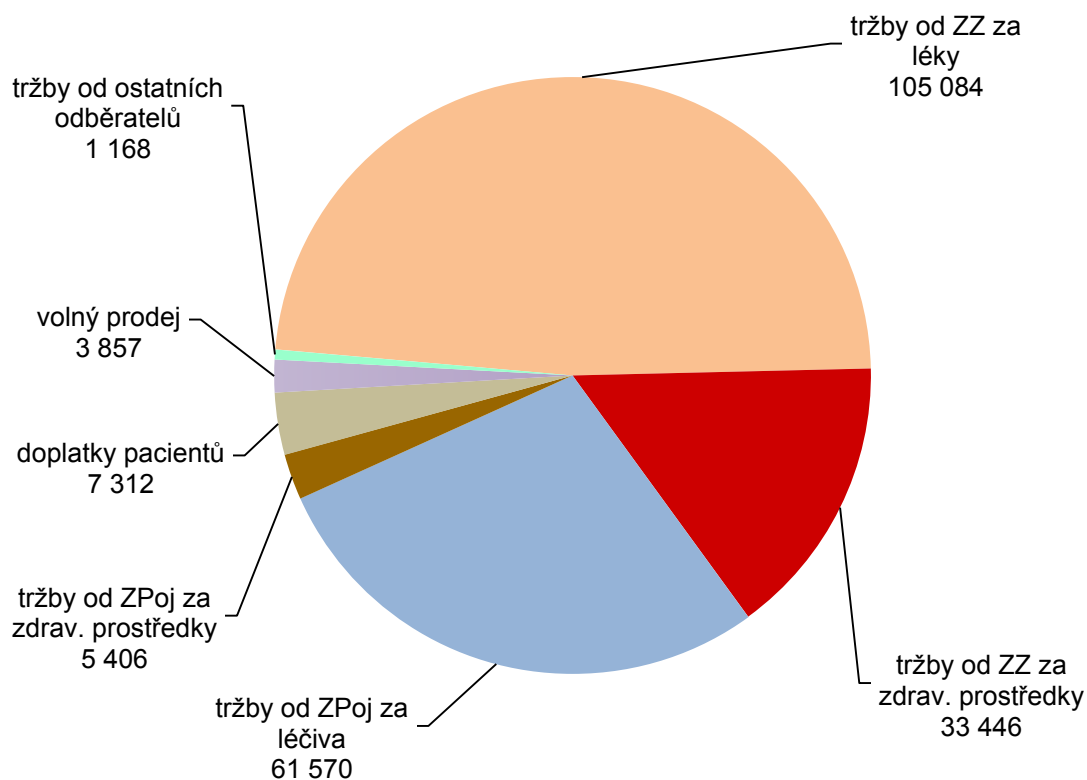
**Lékárny - doplatky pacientů a volný prodej
v mil. Kč (zdroj ÚZIS ČR)**

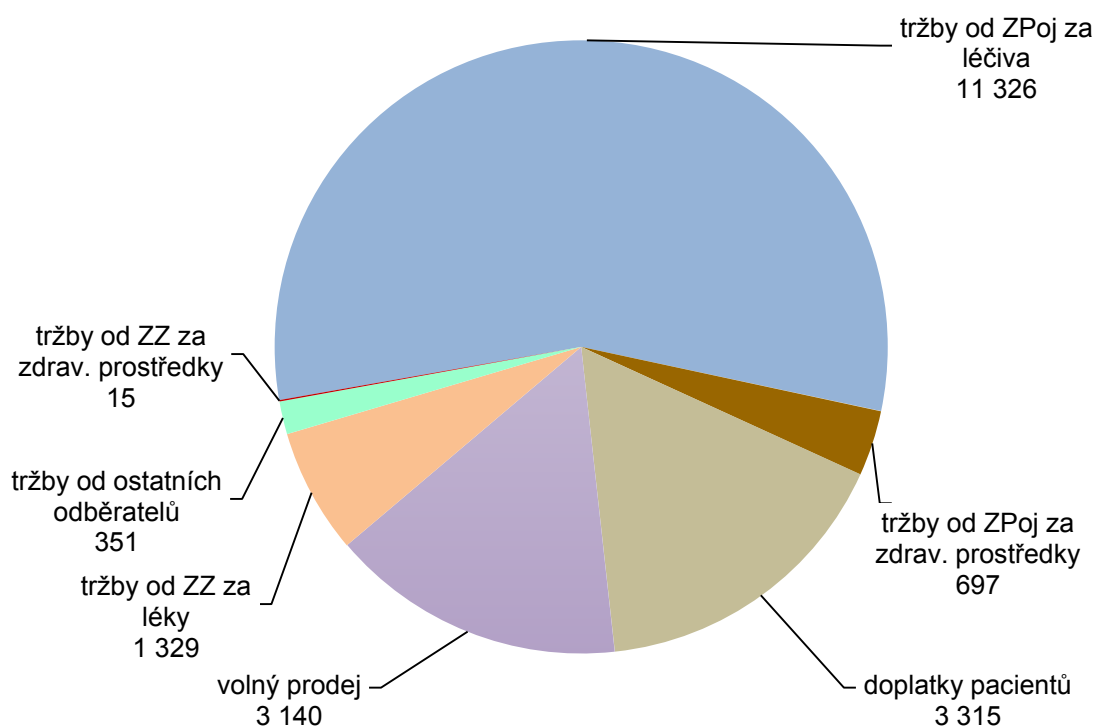
**Lékárny - tržby od poskytovatelů zdravotních služeb (ZZ)
v mil Kč (zdroj ÚZIS ČR)**

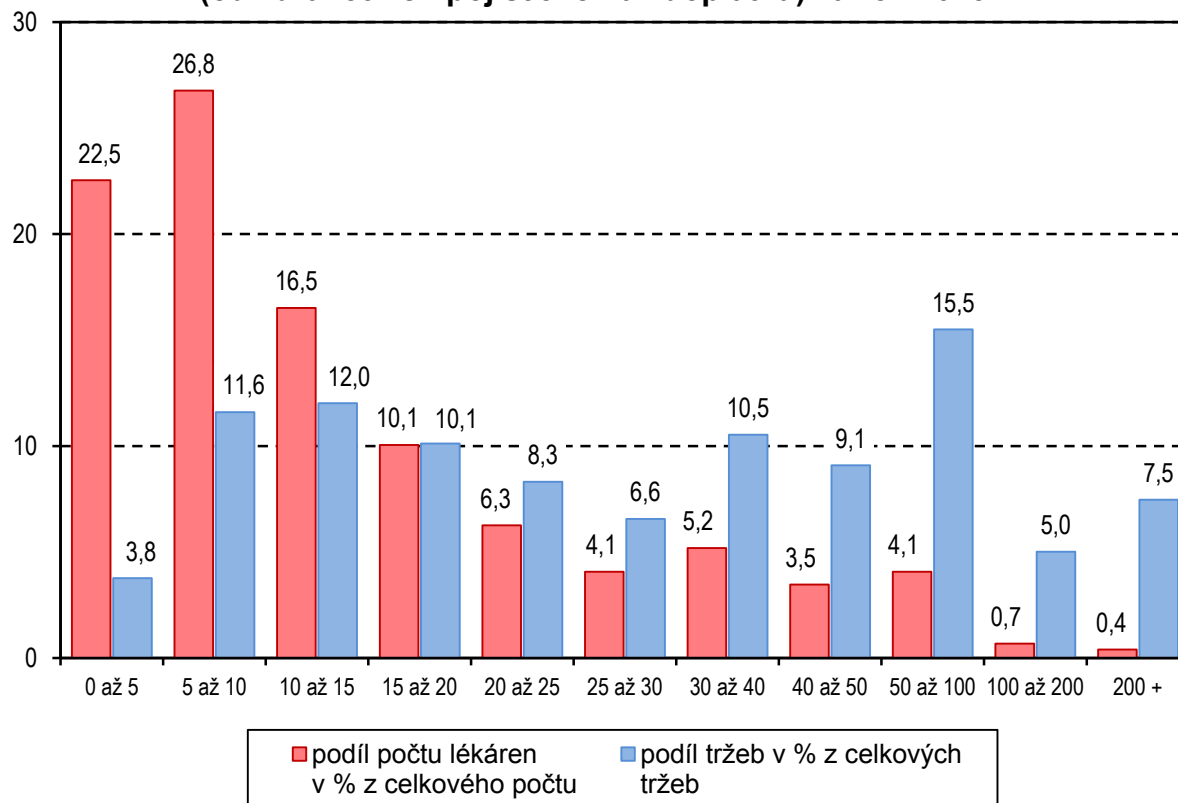
Průměrné tržby ústavní lékárny v tis. Kč za rok 2013

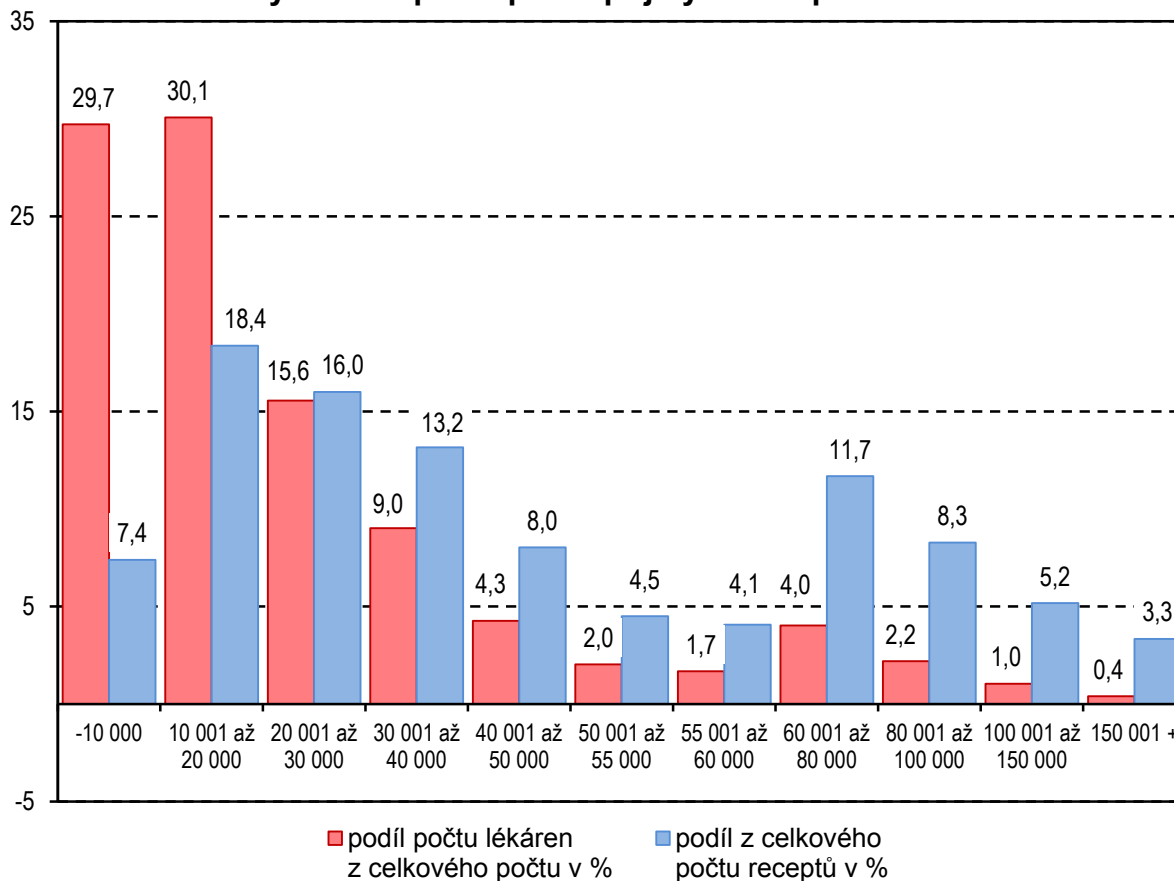
Průměrné tržby lékárny základního typu v tis. Kč za rok 2013

**Lékárny celkem podle tržeb k receptům v mil. Kč
(od zdravotních pojišťoven az doplatků) za rok 2013**

Lékárny celkem podle počtu přijatých receptů za rok 2013

Ústavní lékárna versus lékárna základního typu

